

Επιστημονικό Σωματείο,
Έτος Ίδρυσης 1982, έδρα:
Κάνιγγος 27, 106 82 Αθήνα
(Ένωση Ελλήνων Χημικών)

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:**

Γ. Φακορέλλης, Ν. Ζαχαριάς,
Κ. Πολυκρέτη, Θ. Βάκουλης,
Γ. Μπασιάκος, Ε. Αλούπη, Ε.
Κυριατζή

Πληροφορίες:

Γ. Φακορέλλης

E-mail: yfacorellis@phl.uoc.gr

Scientific Association, Year
of Establishment 1982,
Headquarters: Kaniggos 27,
106 82 Athens (Association
of Greek Chemists)

BOARD: Y. Facorellis, N.
Zacharias, K. Polikreti, T.
Vakoulis, I. Bassiakos, E.
Aloupi, E. Kiriati

Information: Y. Facorellis

E-mail: yfacorellis@phl.uoc.gr

Πληροφοριακό Δελτίο της Ελληνικής Αρχαιομετρικής Εταιρείας

- Μάιος 2005 -

**"The Future belongs to those who believe in the beauty of
their Dreams"**

Eleanor Roosevelt

Newsletter of the Hellenic Society of Archaeometry

- May 2005 -

Nr. 51

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ – TABLE OF CONTENTS

ΣΥΝΕΔΡΙΑ – CONFERENCES/WORKSHOPS

Mediterranean Crossroads Conference, 10-13 Μαΐου 2005, Πολυχώρος Αθηνάϊς, Αθήνα	page 4
ΘΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών, «Δημόκριτος», 11 - 22 Ιουλίου 2005	page 13
Eighth International Conference on Laser Ablation (COLA'05), September 11-16, 2005, Banff, Canada	page 15
Geoarchaeology Conference: Request for Expressions of Interest, University of New Brunswick	page 16
Archaeological Chemistry: Analytical Techniques and Archaeological Interpretation”, Archaeometry Lab at MURR	page 18
“Environments of Complexity”: The British Association of Near Eastern Archaeologists Annual Meeting in Edinburgh 5th-7th January 2006, FIRST CALL for PAPERS	page 19
Ελληνική Ένωση Εργαστηρίων HellasLab, Εκπαιδευτικό Σεμινάριο, 3 ^ο ς Κύκλος “Μετρολογία – Διαπίστευση, Εργαλεία για την Επίτευξη της Εργαστηριακής Αξιοπιστίας”	page 21
LACONA VI, Lasers in the Conservation of Artworks, 21-25 September 2005, Academy of Fine Arts Vienna, Austria, Fourth Announcement	page 24
16 th European Meeting of the Paleopathology Association, Santorini, Greece, 28 th August-1 st September 2006	page 26
XXI Hellenic Solid State and Material Science Conference, Department of Physics, University of Cyprus, 28-31 August 2005	page 27
The Propylaia to the Athenian Akropolis : Dinsmoor Lecture	page 28
Ancient and Historic Metals: Technology, Microstructure, and Corrosion, Course Announcement, UCLA Cotsen Institute of Archaeology, July 18-29, 2005	page 29
The Institute for Archaeo-Metallurgical Studies Summer School, Sept 2005	page 30

ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ – JOB VACANCIES/FELLOWSHIPS

Postdoc in climate modelling ..... page 31

One-year position at Purdue University – West Lafayette, Indiana ..... page 33

Fitch Laboratory, British School at Athens, Greece , RESEARCH
FELLOWSHIPS, in Ceramic Petrology & Archaeological Chemistry ..... page 34

C2RMF – Postdoc position 2005 ..... page 35

Promotionsmöglichkeit in Archaeometallurgie ..... page 36

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ - ANNOUNCEMENTS

National park Service's Geophysical Equipment and Software Fair, May 20th,
Chillicothe, Ohio ..... page 37

Reviews of Archaeology-Related Web Sites ..... page 38

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ – NEW PUBLICATIONS

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ, «Φυσικές Επιστήμες στην Αρχαιολογία», Υπό Καθηγητή
Ιωάννη Λυριτζή, Εκδόσεις ΤΥΠΩΘΗΤΩ- Γ.ΔΑΡΔΑΝΟΣ, 2005 ..... page 39

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - NEWS RELEASE

History of modern man unravels as German scholar is exposed as fraud ..... page 42

ΣΥΝΕΔΡΙΑ - CONFERENCES/WORKSHOPS

MEDITERRANEAN CROSSROADS CONFERENCE, 10-13 ΜΑΪΟΥ 2005, ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ ΑΘΗΝΑΪΣ, ΑΘΗΝΑ

Το Ίδρυμα Πιερίδη διοργανώνει διεθνές, επιστημονικό, αρχαιολογικό συνέδριο με τίτλο Mediterranean Crossroads Conference στις 10-13 Μαΐου 2005, στον πολυχώρο Αθηνάϊς. Η εναρκτήρια ομιλία, ανοιχτή προς το κοινό, με θέμα "Aegean Ship-Construction through the Ages" θα γίνει από τον κ. Χάρη Τζάλα, την Τρίτη 10 Μαΐου, ώρα 20:00.

Σας επισυνάπτω το πρόγραμμα του συνεδρίου και την αίτηση που συμπληρώνουν οι ενδιαφερόμενοι, σε περίπτωση που σας ενδιαφέρει να παρακολουθήσετε το συνέδριο.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε στο 210 3480000 καθημερινά και να επισκέπτεστε τη σελίδα <http://www.pieridesfoundation.com.cy>

Με εκτίμηση

*****

Eleni Roussodimou
Pierides Museum of Ancient Cypriot Art
'Athinais'
34-36 Kastorias str
Athens 104 47
Tel: + 30210 34 80000
Fax: +30210 34 80007
email: pierides1@athinai.com.gr

*****

Mediterranean Crossroads Conference

International Archaeological Conference on Movements of People and Movement of
Cultures

Αθήνα 10-13 Μαΐου 2005

Aegean Ship-Construction through the Ages

Διάλεξη, ανοικτή προς το κοινό, 10 Μαΐου, ώρα 20:00
από τον Χάρη Τζάλα

Πολυχώρος Πολιτισμού ΑΘΗΝΑΪΣ
Καστοριάς 34-36, Βοτανικός

Η διάλεξη και το συνέδριο θα γίνουν στα Αγγλικά.

Συμμετοχή για τις εργασίες του συνεδρίου: 60 Ευρώ, 30 Ευρώ (για φοιτητές)

Το ποσό συμμετοχής περιλαμβάνει:

Πρόγραμμα και περιλήψεις ανακοινώσεων

Γεύματα και καφές για τις 3 μέρες συνεδρίου

© Βιβλία σε ειδικές τιμές για τους συνέδρους

Πληροφορίες και εγγραφές στο Μουσείο Πιερίδη, καθημερινά 10:00-16:00

Τηλ.: 210 3480000, Φαξ: 210 3480007

<http://www.pieridesfoundation.com.cy>

Mediterranean Crossroads Conference Athens, 10-13 May 2005

Programme

Tuesday 10.05.2005

- 10.00-19.45 Registration
- 20.00-20.30 Welcoming Addresses
- 20.30-21.00 Opening/Public Lecture
Aegean Ship-Construction through the Ages
Harry Tzalas
- 21.00 Cocktail Reception

Wednesday 11.05.2005

- 09.20-09.30 Introduction
Sophia Antoniadou
- 09.30-10.00 Island Archaeology and Island Identities in the
Prehistoric Mediterranean
Keynote Speaker: Bernard Knapp
- Session 1: Rethinking of early movements**
Chair: Christos Doumas
- 10.00-10.20 The beginning of the Neolithic in Greece-Testing the
limits of a big narrative
Nikos Efstratiou
- 10.20-10.40 Human Time and Real Thinking: A narrative exercise
of ‘cognitive histories’ and symbolic technologies
from Prehistoric Cyprus
Sorina Spanou
- 10.40-11.00 Cultural contacts and mobility between the South
Central Mediterranean and the Aegean during the
second half of the III millennium BC
Alberto Cazzella, Anthony Pace and Giulia Recchia
- 11.00-11.30 Coffee Break
- 11.30-11.50 East Mediterranean Interaction in the 3rd millennium
BC (A)
Edgar Peltenburg

- 11.50-12.10 East Mediterranean Interaction in the 3rd millennium BC (B)
Diane Bolger
- 12.10-12.30 External influences and local traditions in pottery repertoire of Boeotia at the end of EHII
Kyriaki Psaraki
- 12.30-12.50 Identifying population movements by everyday practice. The case of third millennium Cyprus
Jenny Webb and David Frankel
- 12.50-13.10 Some evidence on Early-Middle Bronze Age Cyprus trade from Pyrgos
Maria Rosaria Belgiorno
- 13.10-13.30 Discussion
- 13.30-14.30 Lunch break
- Session 2:** **Trade, complexity and identity**
Chair: *David Rupp*
- 14.30-14.50 Beyond emulation and hierarchy: Diverse expressions of social identity in Late Cypriot Mortuary Ritual
Priscilla Keswani
- 14.50-15.20 Common materials, different meanings: Changes in Late Cypriot society
Sophia Antoniadou
- 15.20-15.40 Sharing material culture? Mycenaeans in the Mediterranean
Gert Jan van Wijngaarden
- 15.40-16.00 Rhetoric and Reality: Aspects of trade and exchange in the Ancient Mediterranean
Sue Sherratt
- 16.00-16.30 Coffee break
- 16.30-16.50 A historiographical reappraisal of the Sea Peoples identity
Marlene Suano
- 16.50-17.10 Colonial encounters and negotiation of identities in eastern coast of Iberian peninsula
Jaimie Vives Ferrandiz Sanchez

17.10-17.30 The Thracian image in Herodotus and the rhetoric of otherness
Ioannis Xydopoulos

17.30-18.00 Discussion

Thursday 12.05.2005

Session 3: **Across Landscapes**
Chair: *Eleni Mantzourani*

09.30-09.50 Ahhijawa and Hatti: Palatial Perspectives
Ulrich Thaler

09.50-10.10 Palatial Style Architectural monumentality and power in Bronze Age Crete: A Foucauldian-based approach
Georghios Vavouranakis

10.10-10.30 Redesigning the architecture of the past for the benefit of the present
Clairy Palyvou

10.30-10.50 The socio-political elite environment of artisans' intersection in the Aegean and eastern Mediterranean Bronze Age
Ann Brysbaert

10.50-11.20 Coffee break

11.20-11.40 The interpretation of material culture distribution in the EBA Southern Aegean: Reconsidering the "international spirit" phenomenon
Yiannis Papadatos

11.40-12.00 Artists exchanging vocabularies: Designs of Aegean inspiration in Egyptian and Near Eastern Monumental Painting of the Second Millennium BC
Margarita Nicolakaki-Kentrou

12.00-12.20 Aegean Bronze Age islandscapes- A case study in movement, contact and interaction
Ina Berg

12.20-12.40 Braudel's Mediterranean History according to Popperian reassessment of Tell Abu Hawam (Haifa 2nd-1st millennia BCE)
Jacqueline Balensi

12.40-13.00	Discussion
13.00-14.00	Lunch Break
Session 4:	Mediterranean in pictures
14.00-14.45	Poster session
Session 5:	The Mediterranean after Antiquity Chair: <i>Maria Panayiotidou</i>
14.45-15.05	Crusades for religion or religion for Crusades <i>Maria Gabriella Belgiorno</i>
15.05-15.25	Technology, Geography and Culture – The Changing Face of Hospitaller Military Architecture <i>Stephen Spiteri</i>
15.25-15.45	Commercial activity in the Aegean of the 13 th -16 th century: The ceramic evidence from Andros <i>Smaragdi Arvaniti and Nikos Kontogiannis</i>
15.45-16.15	Coffee Break
16.15-16.35	Timber supply of Muslim states in medieval Mediterranean. An approach focusing on environmental history <i>Constantin Canavas</i>
16.35-16.55	A text of mystical Islam in Medieval Spain-The example of the Liber Scalae <i>Sarah Katherine Burke</i>
16.55-17.15	Western Merchants, Trade and Ottoman Law in the Mediterranean. The evidence of a manuscript from the Bibliothèque Nationale in Paris <i>Viorel Panaite</i>
17.15-18.00	Discussion
Friday 13.05.2005	
Session 6:	Which Mediterranean? Chair: <i>Bernard Knapp</i>
09.30-09.50	“A bridge too far”: Concepts and Ideas on the Neolithic Transformations in Greece <i>Kostas Kotsakis</i>

- 09.50-10.10   What future in the Mediterranean Past?
Eleni Mantzourani and Despina Catapoti
- 10.10-10.30   “Mediterranean Archaeologies”: Kuhn and Braudel in
dialogue
Demetra Papaconstantinou
- 10.30-11.00   The warm Mediterranean: an archaeological –cultural
view from the cold north of England
Christopher Chippendale
- 11.00-11.30   Coffee Break
- 11.30-11.50   In search of identities: the places of prehistoric
megaliths in Contemporary Maltese society
Anthony Pace
- 11.50-12.10   Bath like the Romans did! Representations of past
institution in present time
Vesna Merc
- 12.10-12.30   The Mediterranean between History and Heritage
David Lowenthal
- 12.30-12.50   Museums and Mediterranean Prehistory
Robin Skeates
- 12.50-13.10   Cyprus Problems: Contesting Time, Identity and all
that 'Cultural Stuff'
Greg Deftereos
- 13.10-13.30   Discussion
- 13.30-14.30   Lunch Break
- 14.30   Concluding remarks and discussion on publication of
proceedings
*Sophia Antoniadou, Anthony Pace and Maria Rosaria
Belgiorno*

Λογότυπο Συνεδρίου

Φόρμα Εγγραφής

Όνομα/Επίθετο	
Τίτλος	
Οργανισμός	
Διεύθυνση	
Τηλέφωνο	
Φαξ	
E-mail	

Συμμετοχή: 60 Ευρώ   30 Ευρώ

Αυτοί οι οποίοι επιθυμούν να παρακολουθήσουν το συνέδριο και **βρίσκονται στην Αθήνα**, μπορούν να καταβάλουν το ποσό της συμμετοχής του καθημερινά από Δευτέρα-Παρασκευή 10.00-16.00 μέχρι τις 4 Μαΐου 2005 στο Μουσείο Πιερίδη στην Αθηνάϊδα (Καστοριάς 34-36, Βοτανικός)

Οι κάτοικοι στην Ελλάδα και στην Κύπρο μπορούν επίσης να καταθέσουν το ποσό της συμμετοχής σε τραπεζικό λογαριασμό του Ιδρύματος Πιερίδη στην Ελλάδα ή στην Κύπρο μέχρι τις μέχρι τις 4 Μαΐου 2005. Για αυτό θα πρέπει να επικοινωνήσετε με:

Τον Κωνσταντίνο Φιλιώτη (Κύπρος)
Τηλ: 0035722432577 Φαξ: 0035722432531
Email: Constantinos.Philiotis@nicosiamunicipality.org.cy

Και την Σοφία Αντωνιάδου (Ελλάδα)
Τηλ: 00302103480000 Φαξ: 00302103480007
Email: pierides@athinai.com.gr

Η απόδειξη κατάθεσης θα πρέπει να σταλεί στους αντίστοιχους αριθμούς φαξ.

Οι συμμετέχοντες από την Ελλάδα και το εξωτερικό μπορούν να πληρώσουν με επιταγή στην επωνυμία 'Ίδρυμα Πιερίδη'. Επίσης οι συμμετέχοντες από το εξωτερικό να πληρώσουν **την Δευτέρα 9 και Τρίτη 10 Μαΐου 2005, 10.00-19.30**

Η συμπληρωμένη φόρμα θα πρέπει να σταλεί μαζί με την επιταγή στην παρακάτω διεύθυνση

Μουσείο Πιερίδη Αρχαίας Κυπριακής Τέχνης
Αθηναΐς
Καστοριάς 34-36
Αθήνα, 104-47
Ελλάδα
Φαξ: 00302103480007
Email: pierides@athinai.com.gr

Η εγγραφή σας θα επιβεβαιωθεί με email όταν θα έχουμε λάβει την πληρωμή

Οι συμμετέχοντες θα μπορούν να έρθουν στο Μουσείο Πιερίδη στην Αθηναΐδα για να πάρουν το έντυπο υλικό του συνεδρίου την Τρίτη 10 Μαΐου 2002, 10.00-19.00

ΘΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΈΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ,
«ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», 11 - 22 ΙΟΥΛΙΟΥ 2005

Αγαπητοί συνάδελφοι και φοιτητές,

Στην προχθεσινή συνεδρίαση του Συμβουλίου Εκπαίδευσης αποφασίστηκε η οριστική μορφή της οργάνωσης του Θερινού Σχολείου του ΕΚΕΦΕ "Δημόκριτος" στο διάστημα 11 - 22 Ιουλίου 2005. Σας επισυνάπτω σχετική ανακοίνωση.

Σύντομα θα σας κοινοποιηθεί το τελικό πρόγραμμα. Παρακαλώ όπως ενημερώσετε πιθανούς ενδιαφερόμενους (κυρίως τελειόφοιτους και απόφοιτους ΑΕΙ και ΤΕΙ). Θα υπάρξουν και αφίσσες για την περαιτέρω διαφήμιση του σχολείου.

Με εκτίμηση,

Γιάννης Οικονόμου
Υπεύθυνος Εκπαίδευσης Ινστιτούτου Φυσικοχημείας

*****

Ioannis G. Economou
Researcher A'
Institute of Physical Chemistry
NRCPS "Demokritos"
GR- 153 10 Aghia Paraskevi Attikis
GREECE
Tel. ++ 30 210 6503963 (office)
++ 30 6946 929064 (mobile)
Fax. ++ 30 210 6511766
economou@chem.demokritos.gr

*****

Το ΕΚΕΦΕ-«Δ» διοργανώνει Θερινό Σχολείο (ΘΣ) συνολικής διάρκειας δύο (2) εβδομάδων, που απευθύνεται σε πτυχιούχους ή τελειόφοιτους ΑΕΙ/ΤΕΙ και στοχεύει στην ενημέρωσή τους για τις τελευταίες εξελίξεις της έρευνας στο κέντρο και σε διεθνές επίπεδο.

Θα πραγματοποιηθούν διαλέξεις ενταγμένες σε

- ένα ΓΕΝΙΚΟ ΚΥΚΛΟ, όπου θα παρουσιαστούν γενικά τα γνωστικά πεδία δραστηριότητας του «Δ» με τις τελευταίες ερευνητικές εξελίξεις σε κάθε πεδίο, και
- τρεις παράλληλους ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ, όπου θα παρουσιαστούν πιο εξειδικευμένα θέματα.

Οι διαλέξεις εντάσσονται στα εξής Γνωστικά Πεδία.

- Βασική Έρευνα στις Φυσικές Επιστήμες
- Προηγμένα Υλικά και Νανοτεχνολογία
- Επιστήμες Ζωής και Βιοτεχνολογία
- Περιβάλλον – Ενέργεια – Ασφάλεια
- Πληροφορική – Τηλεπικοινωνίες – Μικροηλεκτρονική
- Πολιτισμική Κληρονομιά

Οι ομιλητές θα είναι μέλη της κοινότητας του «Δ», αλλά και επιστημονικές προσωπικότητες εκτός «Δ» (από το εσωτερικό ή το εξωτερικό).

Όλα τα Ινστιτούτα του Κέντρου θα συμμετάσχουν στο φετινό ΘΣ με περίπου 15 ωριαίες διαλέξεις ανά ινστιτούτο καθώς και ξεναγήσεις στις εργαστηριακές τους εγκαταστάσεις.

Περισσότερες πληροφορίες, ακριβές πρόγραμμα διαλέξεων και έντυπο αίτησης συμμετοχής θα είναι σύντομα διαθέσιμα στο δικτυακό μας τόπο.

EIGHTH INTERNATIONAL
CONFERENCE ON LASER ABLATION
(COLA'05), SEPTEMBER 11-16, 2005
BANFF, CANADA

Colleagues:

The deadline for abstracts is extended to April 29, 2005:

<http://www.pnl.gov/cola05/abstracts.stm>

Please submit on time for consideration of oral presentation. Outstanding abstracts will be upgraded to invited talks!

The Second Circular and Call for Papers may be found in the COLA'05 web site:

http://www.pnl.gov/cola05/docs/cola_05announcement1.pdf

Registration and room bookings are now open; Deadline is July 20, 2005.

<http://www.pnl.gov/cola05/registration.stm>

Note that room rates include all meals at the conference site.

We look forward to meeting you in Banff, Canada.

Peter Herman

Wayne Hess

Dieter Bäuerle

Hideomi Koinuma

COLA'05 Co-chairs

GEOARCHAEOLOGY
CONFERENCE: REQUEST FOR
EXPRESSIONS OF INTEREST, UNIVERSITY
OF NEW BRUNSWICK

Members of the Geoarchaeology Research Group of the University of New Brunswick, Fredericton and Saint John Campuses, are planning to host an international Geoarchaeological conference in eastern Canada on October 22 & 23, 2005. The conference will include oral and poster presentations (in English or French) on Saturday, and a field trip to St. Andrews, N.B. on Sunday. Whether you can come or not, if you are interested please email Pam Dickinson (Pam.Dickinson@unb.ca): we'll put you on our email list and keep you informed. Although we are not asking for firm commitments at this point, please do let us know if you think you can attend, and if you are interested in presenting a poster or paper.

Conférence de Géoarchéologie: Demande d'Expressions d'Intérêt

Les membres du Groupe de Recherches en Géoarchéologie de l'University of New Brunswick, à Fredericton et à Saint John, sont en train de planifier une conférence internationale de la Géoarchéologie qui aura lieu dans l'est du Canada le 22 et 23 octobre, 2005. La conférence comprendra des communications orales et posters (en français ou en anglais) le samedi, et une excursion sur le terrain à St. Andrews N.-B. le dimanche. Si l'idée vous intéresse, même si vous n'êtes pas sûr de pouvoir venir, laissez-nous le savoir en communiquant avec Pam Dickinson (Pam.Dickinson@unb.ca): nous vous mettrons sur notre liste courriel pour vous tenir au courant. Nous l'apprécierons également si vous pouvez nous laisser savoir, provisoirement, si vous pensez pouvoir venir, et si vous voudriez présenter une communication orale ou poster.

*****

Pam Dickinson
Department of Geology
University of New Brunswick,
2 Bailey Drive,
Fredericton, N.B.
E3B 5A3
Canada
Tel: 1-506-453-4804
Fax: 1-506-453-5055
Email: Pam.Dickinson@unb.ca

Lucy Wilson
Department of Physical Sciences
University of New Brunswick in Saint John
P.O. Box 5050
Saint John, N.B.
E2L 4L5

Canada
Tel: 1-506-648-5607/5605
Fax: 1-506-648-5948
Email: lwilson@unbsj.ca

*****

ARCHAEOLOGICAL CHEMISTRY: ANALYTICAL TECHNIQUES AND ARCHAEOLOGICAL INTERPRETATION”, ARCHAEOLOGY LAB AT MURR

A symposium entitled “Archaeological Chemistry: Analytical Techniques and Archaeological Interpretation” is being organized by members of the Archaeometry Lab at MURR. The symposium will be held at the American Chemical Society meeting in Atlanta, Georgia between March 26-30, 2006. In the past, most of these archaeological chemistry symposia have resulted in a very high quality symposium volume. We plan to produce the same. And, we hope that many of our colleagues in Archaeological Chemistry will choose to participate by describing their most up to date research in the symposium. We are currently applying to different funding sources to assist students and faculty cover a portion of their travel costs. If you are interested in participating and would like to be added to our mailing list, please send your contact information (email address and potential research topic) to:

Michael D. Glascock (glascockm@missouri.edu)

Robert J. Speakman (speakmanr@missouri.edu)

or Rachel S. Popelka (rsp89f@mizzou.edu)

“ENVIRONMENTS OF COMPLEXITY”:
THE BRITISH ASSOCIATION OF NEAR
EASTERN ARCHAEOLOGISTS ANNUAL
MEETING IN EDINBURGH 5TH-7TH
JANUARY 2006

FIRST CALL for PAPERS

Dear All,

Near Eastern archaeologists are now confronted with a sometimes bewildering range of mechanisms and processes that are deployed to explain the “big issues” such as the rise of urbanism or the transition to sedentism and agriculture. This conference intends to address the broad range of factors that contributed to the development of Near Eastern Civilization. “Environment” is here considered to embrace both social and physical contexts. Sessions and workshops will be devoted to topics encompassing a diverse spectrum of perspectives, techniques and data sources. Potential topics include, for example:

- the use of computer models to bring together disparate information such as cuneiform texts, environmental analysis and excavation to produce a richer understanding of the past than is possible with one source alone;
- gender as a factor in social complexity;
- how new investigations are yielding fresh insights into previously excavated sites;
- understanding of broad regional patterns of settlement from archaeological surveys.

In addition we anticipate a number of general sessions high-lighting the very latest results from excavations, artefact studies, textual and art historical analyses.

We therefore invite submissions of abstracts for poster presentations or papers for the 2006 BANEA Annual Meeting. From June this year you may register and submit titles and abstracts (no more than 250 words) at our website: www.arcl.ed.ac.uk/banea. General enquiries may be sent to banea@arcl.ed.ac.uk. You may also write to us at BANEA at Edinburgh, Archaeology, School of Arts, Culture and the Environment, The Old High School, Infirmary Street, Edinburgh EH1 1LT, Scotland UK. The deadline for submission is Friday, 18th November 2005. Further information will be added to the website in the following months.

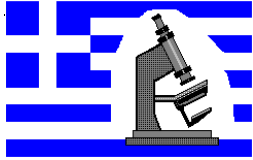
*****

Philip Karsgaard
Archaeology
School of Arts, Culture and the Environment
University of Edinburgh
Old High School

Infirmery Street
Edinburgh
EH1 1LT
Tel. (0131) 650 2560

*****

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΚΥΚΛΟΣ 3ΟΣ

“ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑ – ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ

Εργαλεία για την Επίτευξη της Εργαστηριακής Αξιοπιστίας”

Η Ελληνική Ένωση Εργαστηρίων - HellasLab διαπιστώνοντας το ισχυρό ενδιαφέρον της ελληνικής εργαστηριακής κοινότητας για ένταξη στο σύστημα της διαπίστευσης, ως μηχανισμό επιβεβαίωσης της αξιοπιστίας των παρεχόμενων υπηρεσιών διακριβώσεων, αναλύσεων και δοκιμών αλλά και τις δυσκολίες που συναντούν τα εργαστήρια στην προσπάθεια για την επίτευξη αξιόπιστων και συγκρίσιμων διαδικασιών, μετρήσεων, δοκιμών και διακριβώσεων, αποφάσισε να προχωρήσει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας ευρείας επιμορφωτικής δράσης σε θέματα εργαστηριακής μετρολογίας, διακρίβωσης, υπολογισμού αβεβαιοτήτων, δοκιμών και διαπίστευσης. Σκοπός είναι η έγκυρη, συστηματική και σε βάθος επιμόρφωση-εκπαίδευση του προσωπικού των εργαστηρίων σε όλα τα ερωτήματα που αφορούν τη διαχείριση της ποιότητας και κυρίως την τεχνική επάρκεια ως απόδειξη παροχής αξιόπιστων, συγκρίσιμων και ιχνηλάσιμων υπηρεσιών, κυριάρχου καταστατικού στόχου της HellasLab.

Στα πλαίσια αυτά, η HellasLab ξεκίνησε κύκλο σεμιναρίων με θέματα που σχετίζονται με τη μετρολογία και τη διαπίστευση ως εργαλεία για την επίτευξη της εργαστηριακής αξιοπιστίας. Ήδη το τον Ιούνιο και το Νοέμβριο 2003 πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα, δύο κύκλοι πέντε (5) ημερών, με μεγάλη επιτυχία.

Μετά την εκδήλωση αυξημένου ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο εν λόγω σεμινάριο και την εμπειρία που αποκομίσθηκε με την επαφή με στελέχη της εργαστηριακής κοινότητας και επεξεργασία των θεμάτων και αιτημάτων που έθεσαν, η HellasLab αποφάσισε τη συνέχιση της εκπαιδευτικής δράσης, με ιδιαίτερη έμφαση στη σε βάθος κατανόηση των εργαλείων και μεθόδων διασφάλισης της εργαστηριακής αξιοπιστίας, μέσω της διεξοδικής συζήτησης σε case-studies και παραδείγματα που συναντώνται στην συνήθη εργαστηριακή πρακτική.

Στα πλαίσια αυτά, προγραμματίζει τη διεξαγωγή **τρίτου κύκλου**, ο οποίος θα πραγματοποιηθεί το **χρονικό διάστημα 11/07 – 15/07/2005**. Ο **μέγιστος αριθμός** συμμετεχόντων θα είναι **30 άτομα**. **Δηλώσεις συμμετοχής** θα γίνονται δεκτές μέχρι την **10^η Ιουνίου 2005**, θα ακολουθηθεί δε απόλυτη σειρά προτεραιότητας. Στο νέο αυτό κύκλο σεμιναρίων προβλέπεται η εξειδίκευση του προγράμματος μαθημάτων και της θεματολογίας, ώστε να καλυφθούν συγκεκριμένα θέματα που αφορούν εξειδικευμένες απαιτήσεις διαφόρων τομέων στις μετρήσεις, δοκιμές και διακριβώσεις. Για το λόγο αυτό, μετά από ένα πρώτο κοινό γενικό κύκλο μαθημάτων, το σεμινάριο θα συνεχίσει σε δύο παράλληλες διακριτές ενότητες, η μία από τις οποίες θα εστιαστεί στα προβλήματα της χημικής μετρολογίας (περιλαμβάνοντας και άλλους συναφείς τομείς), ενώ η 2^η θα αφορά περισσότερο φυσικές μετρήσεις, διακριβώσεις και δοκιμές.

Η HellasLab έχει διασφαλίσει ένα υψηλό επίπεδο διδασκαλίας και διδακτέας ύλης τόσο όσον αφορά στις γενικές αρχές για την επίτευξη αξιόπιστης μέτρησης, όσον και σε εξειδικευμένα θεματικά πεδία. Η επιμορφωτική δράση έχει την απαιτούμενη διάρκεια ώστε να καλυφθούν επαρκώς όλα τα θέματα (**5 ημέρες, 40 ώρες διδασκαλίας συνολικά**). Οι παρεμβάσεις γίνονται

από άτομα με αποδεδειγμένη γνώση και μεγάλη πρακτική εμπειρία στις θεματικές περιοχές που εισηγούνται.

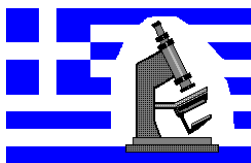
Οι βασικές θεματικές ενότητες που θα καλυφθούν είναι:

- ▪ Βασικές Έννοιες – Ορισμοί – Ορολογία της Ποιότητας
- ▪ Σύντομη εισαγωγή στη μέτρηση και τη μετρολογία
- ▪ Γενικά για τη διακρίβωση
- ▪ Διακρίβωση και ιχνηλασιμότητα
- ▪ Στατιστική με εφαρμογή στη μετρολογία
- ▪ Γενικά για την αβεβαιότητα στις μετρήσεις
- ▪ Αβεβαιότητα στις διακριβώσεις
- ▪ Ανάπτυξη παραδειγμάτων για την εκτίμηση της αβεβαιότητας στις διακριβώσεις
- ▪ Αβεβαιότητα στις φυσικές δοκιμές
- ▪ Ανάπτυξη παραδειγμάτων για την εκτίμηση της αβεβαιότητας στις φυσικές δοκιμές
- ▪ Διεργαστηριακά – Δοκιμές Ικανότητας
- ▪ Δειγματοληψία
- ▪ Χημική Ανάλυση και Στατιστική - Εφαρμογές Χημειομετρίας
- ▪ Κατηγορίες μεθόδων χημικής ανάλυσης
- ▪ Επικύρωση μεθόδων
- ▪ Επαλήθευση μεθόδων
- ▪ Ιχνηλασιμότητα – διακρίβωση και αξιοπιστία και συγκρισιμότητα αποτελεσμάτων χημικών αναλύσεων
- ▪ Υλικά Αναφοράς
- ▪ Ενόργανη ανάλυση και αξιοπιστία χημικών αναλύσεων
- ▪ Εσωτερικός Έλεγχος Ποιότητας - Διαγράμματα Ελέγχου
- ▪ Εισαγωγή στις Χημικές Αναλύσεις και Αβεβαιότητα
- ▪ Διαδικασία Εκτίμησης της Αβεβαιότητας στις Χημικές Αναλύσεις
- ▪ Ανάπτυξη παραδειγμάτων για την εκτίμηση της αβεβαιότητας σε χημικές αναλύσεις.
- ▪ Εσωτερικές Διακριβώσεις και έλεγχος εξοπλισμού

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξειδικευμένη ανάπτυξη των θεμάτων μέσα από παραδείγματα που συναντώνται στην εργαστηριακή πρακτική.

Το σεμινάριο αυτό, για μεν τα εργαστήρια, είναι υψηλού επιπέδου έγκυρη κατάρτιση του προσωπικού τους και απόκτηση εξειδικευμένης τεχνογνωσίας με μεγάλα ανταποδοτικά οφέλη, για δε τους εκπαιδευόμενους, μοναδική επιμόρφωση η οποία δεν παρέχεται σήμερα στην Ελλάδα ούτε σε πανεπιστημιακό επίπεδο και εξειδίκευση σε τομείς με ζήτηση στην αγορά εργασίας.

Επισημαίνεται, ότι η οικονομική κάλυψη της συμμετοχής των στελεχών των Εργαστηρίων στο σεμινάριο, για μεν του Δημόσιου Τομέα αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για πολλά προγράμματα (π.χ. ΑΚΜΩΝ) για δε του Ιδιωτικού Τομέα μπορεί να καλυφθεί από σχετικό πρόγραμμα (π.χ. ΛΑΕΚ) του ΟΑΕΔ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

HellasLab

National
Member of

EuroLab

Σισινη 8 & Αλκμάνος 7, 11528, Αθήνα - Τηλ. 2107233140-Fax. 2107233173-email:hellaslb@otenet.gr

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Κύκλος 3ος

**“ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑ – ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ:
Εργαλεία για την Επίτευξη της Εργαστηριακής Αξιοπιστίας”**

Εκδήλωση Ενδιαφέροντος Συμμετοχής

Όνομα:.....

Φορέας/Οργανισμός/Εταιρεία:.....

.....

Ταχυδρομική Διεύθυνση:.....

.....
Τηλέφωνο:.....

FAX:.....

E-mail:.....

Κατεύθυνση που με ενδιαφέρει:

- Φυσικές μετρήσεις, διακριβώσεις & δοκιμές   Χημική μετρολογία & συναφείς τομείς

Ημερομηνία:.....

Υπογραφή:.....

- Το κόστος συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του εκπαιδευτικού υλικού που θα διανεμηθεί έχει ως εξής:
α. Μέλη HellasLab : 780 ΕΥΡΟ (έκπτωση 35%)
β. Μη Μέλη HellasLab 1200 ΕΥΡΟ
- Για συμμετοχή περισσότερων των δύο (2) ατόμων ανά φορέα, το κόστος συμμετοχής ανά άτομο είναι :
α. Μέλη HellasLab : 720 ΕΥΡΟ (έκπτωση 40%)
β. Μη Μέλη HellasLab 960 ΕΥΡΟ (έκπτωση 20%)

Παρακαλώ να αποστείλετε τη δήλωση συμμετοχής στη Γραμματεία της Ελληνικής Ένωσης Εργαστηρίων
(FAX: 2107233173, e-mail: hellaslb@otenet.gr)

το αργότερο μέχρι 10 Ιουνίου 2005.

LACONA VI, LASERS IN THE
CONSERVATION OF ARTWORKS,
21-25 SEPTEMBER 2005, ACADEMY OF
FINE ARTS VIENNA, AUSTRIA

Fourth Announcement

Dear Madams and Sirs,

We are happy to inform you that the first program proposal is now available for downloading at www.lacona6.at/downloads. Additionally we have prepared a Lacona VI wallpaper for you.

Please note that further on not all changes can be subject of a separate announcement, therefore you are invited to check our home -and download- page periodically.

There will be 72 oral presentations (incl. key lectures) and 67 poster presentations. At least 7 Laser-companies will present their know-how and equipment in special prepared rooms (safety).

For remembrance we repeat the most important facts:

Location

Academy of Fine Arts Vienna, Austria

Time

21. – 25. September 2005

List of conference topics:

- **Laser cleaning of monuments and artefacts (e.g. stone, metal, glass, paper, parchment, paintings, wood etc.), application and evaluation**
- **Laser for documentation and diagnosis of works of art (3D-measurements, holography, vibrometry etc.)**
- **Laser for material analysis (RAMAN, LIBS, LIF etc.)**
- **Laser for monitoring of environmental conditions**
- **Safety and health aspects**

Social program

21-09-2005: Visit to the “GEMÄLDEGALERIE” of the academy of fine arts

21-09-2005: Welcome reception at the academy of fine arts

22-09-2005: Reception in the City Hall of Vienna

23-09-2005: Organ concert in St. Stephens cathedral, Vienna

24-09-2005: Congress dinner at a "Heurigen-Restaurant"

Accommodation

Possibilities for hotel reservations are offered at: www.lacona6.at

Important Deadlines

April 30, 2005	submission of revised abstract
June 30, 2005	mailing of the final programme
July 31, 2005	deadline for reduced registration fee
September 21 – 25, 2005	conference
September 24, 2005	submission of manuscripts for the conference volume

Registration/Payment

Some participants already sent us their confirmation through payment. Thank you! Please keep in mind, your registration is only complete upon remitting the congress fee to our Lacona bank account. If you already submitted an abstract please consider, that it cannot be included in the conference proceedings, before you transferred the conference fee. For payment details please refer to www.lacona6.at

Registration fee	before July 31 2005: 240 Euro	after July 31: 280 Euro
Registration fee for students	before July 31 2005: 120 Euro	after July 31: 140 Euro

Contact

Congress Secretariat, LACONA VI	Tel.: +43 (0) 1 7982146 37
Bundesdenkmalamt	Fax.: +43 (0) 1 7982146 49
Amtswerkstätten für Kunstdenkmale,	e.mail: office@lacona6.at
Arsenal Objekt 15, Tor 4	homepage: www.lacona6.at
A-1030 Vienna, Austria	

We are looking forward to seeing you at the LACONA VI Congress in Vienna!

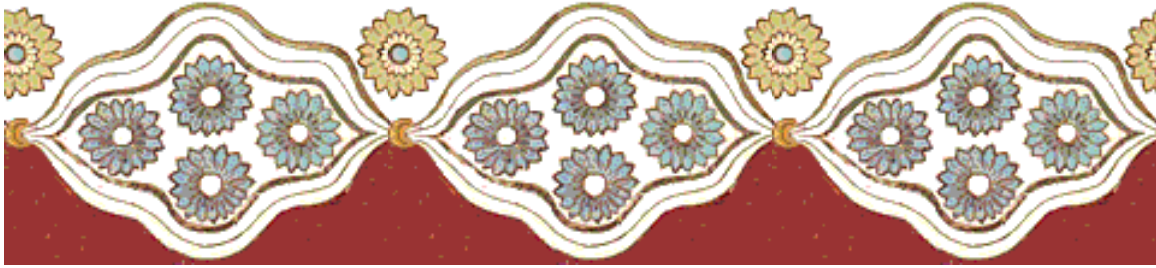
Sincerely yours,

Johann Nimmrichter/Manfred Schreiner/Wolfgang Kautek

*****

Johann Nimmrichter
Department for Conservation and Restoration
Federal Office for Care and Protection of Monuments Austria
Arsenal 15/4, A-1030 Vienna
Tel.: 0043 (1) 7982146 37
Fax.: 0043 (1) 7982146 49
E-mail: office@lacona6.at
Homepage: www.lacona6.at

*****

16TH EUROPEAN MEETING OF THE
PALEOPATHOLOGY
ASSOCIATION, SANTORINI, GREECE,
28TH AUGUST-1ST SEPTEMBER 2006

Web page: <http://ppa16.biol.uoa.gr>
E-mail: ppa16@biol.uoa.gr

**XXI HELLENIC SOLID STATE AND
MATERIAL SCIENCE CONFERENCE,
DEPARTMENT OF PHYSICS, UNIVERSITY
OF CYPRUS, 28-31 AUGUST 2005**

Dear all,

We would like to inform you that the webpage of the XXI Hellenic Solid State and Material Science Conference is now open at <http://www.xxi.ucy.ac.cy/>. Feel free to visit the webpage.

We welcome you!!

C. Christofides

*****

Constantinos Christofides
Professor and Chairperson
Department of Physics, University of Cyprus
P.O.Box 20537, 1678 Nicosia, CYPRUS

Tel: +357-22-89-2824 (Direct) and +357-22-89-2820 (Secret)
Fax: +357-22-89-2821, Mob: +357-99-422223
e-mail: ccc@ucy.ac.cy

*****

THE PROPYLAIA TO THE ATHENIAN AKROPOLIS: DINSMOOR LECTURE

National Gallery of Art and American School of Classical Studies at Athens presents special lecture about the Monumental Entrance to the Athenian Acropolis

To the Acropolis: Building the Classical Gateway
East Building Auditorium
Saturday, May 21
12 noon

On the occasion of the publication of *Propylaia to the Athenian Akropolis II: The Classical Building*, classical archaeologist Dr. Anastasia Norre Dinsmoor presents an illustrated lecture about the 5th-century gatehouse. The Propylaia, the monumental gateway to the Akropolis, is a building complex of convoluted history and pioneering architecture. The ambitious project was never fully completed, yet, even in its truncated form, it gives valuable insights into the working process of Athenian architects and craftsmen in the time of Perikles. The Propylaia originally housed a picture gallery with panel paintings by great masters of Greek painting and is considered to have been Europe's first picture gallery.

There will be a small reception immediately after the lecture in the atrium opposite the Center for Advanced Study in the Visual Arts, also in the East Building.

The lecture is free to the public. Seating is on a first-come, first-seated basis. The book will be available in the Gallery bookstore prior to the lecture. The East Building is located at Fourth Street and Constitution Avenue, NW Washington, DC. For additional information, call (202) 842-6258.

ANCIENT AND HISTORIC METALS: TECHNOLOGY, MICROSTRUCTURE, AND CORROSION

Course Announcement

UCLA Cotsen Institute of Archaeology, July 18-29, 2005

This two-week Summer Course concentrates on the examination of a large number of ancient and historic metal samples under the microscope. It examines the research conducted, particularly over the last two decades that has substantially advanced our understanding of the processes of extraction, alloying, surface patination, metallic coatings, corrosion, and microstructure.

The course involves extensive laboratory work in the preparation and examination of metallic samples under the microscope, as well as lectures on the technology of metallic works of art. Instruction also explores phase and stability diagrams of the common alloying systems and environments. Metallographic samples available for study originate from the Bronze Age of Europe, the Iron Age, ancient South America, particularly Colombia and Ecuador, Ancient China, from the Warring States to the Tang Dynasty and include alloys of copper, tin, lead, iron, steel, cast iron, gold, silver and tumbaga.

Director: Professor David Scott, Chair, UCLA/Getty Conservation Program

This course is open to anyone with an interest in ancient metals and their structure. It is of particular interest to conservators, archaeologists, scientists, and students of conservation. Some background knowledge in archaeology is an advantage. Enrollment limited to 15.

Program fee: \$1,152

For more information and online registration, please visit:

<http://www.summer.ucla.edu/institutes>

Contact us at 310-825-4101 or institutes@summer.ucla.edu.

*****

Professor David A. Scott
Chair, UCLA/Getty Conservation Program
The Cotsen Institute of Archaeology, Room A410
University of California, Los Angeles
405 Hilgard Avenue
Los Angeles, CA 90095

*****

THE INSTITUTE FOR ARCHAEO- METALLURGICAL STUDIES SUMMER SCHOOL, SEPT 2005

The IAMS summer school is fast approaching and we would like you to invite you to attend.

The Institute for Archaeo-Metallurgical Studies (IAMS) is affiliated with the Institute of Archaeology at University College London, UK. IAMS is an international body whose purpose is to initiate and promote research into the origins and developments of metallurgy and its culture-historical significance, from its earliest, prehistoric beginnings to recent times.

We run our summer school every September on Ancient Mining Technology, Ancient Smelting and Metallurgy. This year the school will be running from the 5th - 16th September. You can attend for one or more days, a week or the whole session.

(PLEASE SEE THE ATTACHED POSTER FOR FULL DETAILS)

If you feel you are not the appropriate person for this information could you please forward to the relevant people who maybe interested? Please note that I can send you printed versions of the poster for you to distribute if necessary. If you are interested in IAMS and would like to receive more information and/or be added to our annual journal list please email to this address: c.cohen@ucl.ac.uk

Yours sincerely
Claire Cohen

Institute for Archaeo-Metallurgical Studies
Institute of Archaeology, University College London
31-34 Gordon Square, London WC1H 0PY
<http://www.ucl.ac.uk/iams/entry.htm>

ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ –
JOB VACANCIES/FELLOWSHIPS

POSTDOC IN CLIMATE MODELLING

The impact of the rapid climatic variability of the OIS 3-2 on human and large mammal communities of western Europe

This post-doc research project is a part of a wider collaborative effort, called RESOLUTION (Rapid climatic and environmental shifts during Oxygen Isotope Stages (OIS) 2 and 3 linking high-resolution terrestrial, ice core and marine archives), which involves eight European laboratories from Sweden, Denmark, The Netherlands, France and Norway. The project was ranked 4th by the review panel of the EUROCLIMATE program of the European Science Foundation. Analysis of climatic proxies from ice and marine cores has shown that OIS 3-2 (6010 kyr BP) were punctuated by many climatic phases resulting in temperature changes over Greenland and in the ocean surface waters. These studies indicate that each of these climatic phases lasted for between 500-2000 years and that the shift between cold and warm phases was rapid and produced a change of around 10 °C temperature in the atmosphere above Greenland. Cold and warm phases are called Dansgaard-Oeschger stadials and interstadials, respectively. Some of the cold stadials, contemporaneous with the arrival of armada of icebergs in the North Atlantic ocean are called Heinrich events. Documenting and modelling the impact of these changes on European ecosystems and the geography of contemporary human populations is the main goal of the project in which the post-doc will be involved. This will be achieved by integrating paleoclimatic, chronological, archaeological, and anthropological data in existing databases and exploring them with appropriate software in collaboration of the other members of the research team and European partners. Heuristic tools to analyse data will include, among others, the Genetic Algorithm for Rule-set Production (GARP). GARP is a genetic algorithm supported by software that creates an ecological niche model for a species that represents the environmental conditions where that species would be able to maintain populations. GARP uses as input a set of point localities where the species is known to occur and a set of geographic layers representing the environmental parameters that might limit the species' ability to survive. Ideal applicant will be familiar with GIS software, must have excellent interpersonal skills, as well as versatility, very good knowledge of English, good aptitude for interdisciplinary research, and an established interest in Prehistory, Mammal paleoecology, Cultural Anthropology, Human Ecology and notions of Paleoclimatology and Climate modelling.

Contact:

*****

Francesco d'Errico
PACEA/UMR 5199 du CNRS,
Institut de Préhistoire et de Géologie du Quaternaire,
UFR de Géologie, Bat. B18,
Avenue des Facultes,
33405 Talence, FRANCE

Τέλ. (00) 33 (0) 5 40008991, FAX (00) 33 (0) 5
40008451, f.derrico@ipgq.u-bordeaux1.fr

*****

ONE-YEAR POSITION AT PURDUE UNIVERSITY – WEST LAFAYETTE, INDIANA

The Department of Foreign Languages and Literatures at Purdue University invites applications for an approved one-year (2005-2006) position for a Classicist at the rank of Visiting Assistant Professor. Salary \$34,000-\$36,000. Candidates should have Ph.D. in hand at time of application. Teaching load is four courses per semester. Fall 2005 courses include Sexuality and Gender, Greek Literature in Translation, and two upper-level Latin courses. Spring 2006 courses have yet to be determined. Send letter of application, CV, and three letters of recommendation to Prof. Keith Dickson, Search Committee Chair, Department of Foreign Languages and Literatures, 640 Oval Drive, Purdue University, West Lafayette, IN 47907.

For further information, please contact K. Dickson, kdickson@purdue.edu, 765.496.3253. Review of applications will begin April 22, 2005 and continue until the position is filled. Purdue University University is an affirmative action/equal access/equal opportunity employer. Applications from women and minorities are encouraged.

FITCH LABORATORY
BRITISH SCHOOL AT ATHENS, GREECE

RESEARCH FELLOWSHIPS

IN

CERAMIC PETROLOGY & ARCHAEOLOGICAL CHEMISTRY

Two posts are available for suitably qualified candidates at graduate or higher level in the Fitch Laboratory, British School at Athens, Greece. The Ceramic Petrology Fellow (Williams Fellow) will undertake research on provenance and technology of archaeological ceramics using mainly polarising microscopy. The Chemistry Fellow will operate the ICP-AES system (inductively coupled plasma atomic emission spectrometer), undertaking research on provenance and/or technology of ceramics, metals and/or vitreous materials. The Laboratory undertakes a range of collaborative research into ancient materials. Fellows are expected to work on Laboratory projects and/or, subject to the approval of the Laboratory Director, to pursue their own research initiatives.

Applicants should be archaeologists with training and practical experience in petrography/analytical chemistry or geomaterial analysts with archaeological experience. Previous experience in Greek/Aegean archaeology is highly desirable but not a requirement.

The salary will be £14,000-17,000 per annum, depending on qualifications and experience. In addition, the School will provide annual return airfare from the UK, health insurance and also membership of the USS pension scheme (available to UK residents only). For those who do not qualify for this or UK National Insurance, alternative arrangements will be made.

The successful candidates will be expected to take up the posts from 1st November 2005 for three years duration (probationary first year). The Fellows must submit a report each September to the Laboratory Director for forwarding to the Fitch Laboratory Committee on the year's work.

Fellows are encouraged to reside in the Hostel of the School in the first instance.

Applicants should submit to the London Administrator (address below) **five hard copies** of:

- a covering letter (including a brief statement of research interests)
- a CV
- the names and addresses of two referees

Applications could be also submitted by email. Candidates must ask their referees to send letters of reference directly to the London Administrator by the closing date. The deadline for applications is **20 May 2005**. Interviews will be held in London in late June.

Applications and references should be sent to:

The London Administrator (Fitch Laboratory Research Fellowships)
British School at Athens
Senate House, Malet Street
London WC1E 7HU, UK
e mail: bsa@sas.ac.uk

Potential applicants may contact Dr E. Kiriatzi, the Laboratory Director, (fldirector@bsa.ac.uk) for further information.

Further details about the School and the Laboratory can be also found at <http://www.bsa.gla.ac.uk/>

C2RMF – POSTDOC POSITION 2005

Dear colleagues,

The C2RMF offers a one year post doc position on the following thema : "Study of Islamic, Hispano-mauresque and Renaissance Italian lustre ceramics".

All information can be obtained on the website <http://www.cnrs.fr>, then Postdoc 2005, then Liste des offres, then SC, then SC49.

The contact person in the C2RMF Paris is:

*****

Anne BOUQUILLON

Centre de recherche et de restauration des musées de France

Département recherche

14 quai François Mitterrand

75001 Paris

Tel : 33 140206858

Fax : 33 147033246

anne.bouquillon@culture.fr

Jean Louis BOUTAINE

*****

PROMOTIONSMOEGlichkeit IN ARCHAEOMETALLURGIE

Liebe Freunde und Kollegen,

Dank eines gefoerderten Marie-Curie-Projektes kann ich mehrere fuer drei Jahre voll finanzierte Promotionsprojekte anbieten, von denen eines von besonderem Interesse fuer Studenten mit geowissenschaftlichen und Deutsch-Kenntnissen ist (Mittelalterliche Kupferverhuettung im Harz). Arbeitsplatz ist London, Geschaeftsprache englisch.

Daher meine Bitte, diese email mit den links an potentialle Kandidaten weiterzuleiten:
<http://www.ucl.ac.uk/archaeology/funding/mariecurieabstracts.htm#medi>

Details zum Verfahren sind zu finden unter
<http://www.ucl.ac.uk/archaeology/funding/mariecurie.htm>

und mehr zum Institute of Archaeology unter
<http://www.ucl.ac.uk/archaeology/>

Foerderbeginn ist zwar erst am 1 Oktober 2005, aber die Auswahl unter den Bewerbern findet bereits Mitte Juli statt: und VORHER muss die Bewerbung fuer einen Studienplatz laufen, die erfahrungsgemaess ein bis zwei Monate dauert (einschl. Interview und Verzoegerungen durch meine Abwesenheit waehrend Gelaendearbeit im Mai und Juli).

Die Finanzierung schliesst die Uebernahme aller Studiengebuehren (EU-Buerger), ein gutes monatliches Gehalt mit Sozialversicherung und zusaetzlichen Reisemitteln (Mobilitaetsbeihilfen) ein.

Weitere Rueckfragen bitte direkt an:

*****

Dr Thilo Rehren FSA
Professor of Archaeological Materials and Technologies
Institute of Archaeology UCL
31-34 Gordon Square
London WC1H 0PY
<http://www.ucl.ac.uk/archaeology/staff/profiles/rehren.htm>

*****

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ - ANNOUNCEMENTS

**NATIONAL PARK SERVICE'S
GEOPHYSICAL EQUIPMENT AND
SOFTWARE FAIR, MAY 20TH,
CHILlicothe, OHIO**

The National Park Service is offering a geophysical equipment and software fair as part of its Current Archaeological Prospection Advances for Non-Destructive Investigations in the 21st Century. The equipment fair is open to all interested parties including Federal and State agency archaeologists, contract archaeologists, university professors and students in the Ohio, Kentucky, Indiana, and Pennsylvania area. Manufacturers and dealers will be showing their latest equipment available for archaeogeophysical investigations. Instruments will include cesium and fluxgate gradiometers, ground penetrating radars, electromagnetic conductivity meters, resistance and resistivity systems, magnetic susceptibility systems, metal detectors, and geophysical processing software. Companies that plan on participating include Advanced Geosciences, Bartington Instruments, Dualem, DW Consulting, GEM Advanced Magnetometers, Geometrics, Geonics Limited, Geophysical Survey Systems Inc, Geoscan Research, LRS Scintrex, and MALÅ GeoScience. The fair will start at 9:00 am and end at 4:00 pm on Friday, May 20th at the Comfort Inn. Don't miss out on this great opportunity.

For further information, please contact Steven L. DeVore, Archeologist, National Park Service, Midwest Archeological Center, Federal Building, Room 474, 100 Centennial Mall North, Lincoln, Nebraska 68508-3873: tel: (402) 437-5392, ext. 141; fax: (402) 437-5098; email: <steve_de_vore@nps.gov>.

Steve

*****

Steven L. DeVore, Archeologist
National Park Service
Midwest Archeological Center
Federal Building, Room 474
100 Centennial Mall North
Lincoln, NE 68508-3873 USA

Phone: (402) 437-5392, ext. 141
Fax: (402) 437-5098
Email: steve_de_vore@nps.gov
Website: <http://www.cr.nps.gov/mwac/>

*****

REVIEWS OF ARCHAEOLOGY- RELATED WEB SITES

The CSA Newsletter (<http://csanet.org/newsletter>) has published occasional reviews of web sites related to archaeology. Believing that such reviews serve a useful purpose, the editor would like to expand the number of those reviews and therefore encourages interested persons to contact him regarding potential reviews of Web sites of interest to CSA Newsletter readers. Sites of interest include the following:

Perseus (<http://www.perseus.tufts.edu/>) - should be reviewed in parts TAY, the Archaeological Settlements of Turkey (<http://tayproject.org/>)

Stoa - may be reviewed in parts Petra

(<http://www.brown.edu/Departments/Anthropology/Petra/>)

Isthmia (<http://isthmia.osu.edu/multimedia.html>)

Wessex Archaeology (<http://www.wessexarch.co.uk/services/excavation.html>)

The Holyrood Archaeology Project (<http://www.holyroodarchaeology.org/index.html>)

The Boxgrove Project (<http://matt.pope.users.btopenworld.com/boxgrove/boxhome.htm>)

Megiddo (<http://www.tau.ac.il/humanities/archaeology/megiddo/>)

Virtual Norumbega, the Northern New England Frontier

(<http://www.salemstate.edu/~ebaker/chadbourne.htm>)

We also think it would be useful to have a comparative review of these two sites that provide lists of archaeological projects offering fieldwork opportunities: Archaeology on the Net (<http://members.tripod.com/~archonnet/fwork.html>) and the Archaeological Institute of America's Archaeological Fieldwork Opportunities Bulletin, AFOB Online (<http://www.archaeological.org/webinfo.php?page=10016>)

Finally, we would like to have a broad-brush look at the online cooperative encyclopedia, Wikipedia (http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page) to assess articles of archaeological interest. (This review will require some consultation, and considerable latitude must be taken concerning articles consulted, areas ignored, etc.)

Scholars who know of other Web sites deserving review are encouraged to contact the editors, either to review the sites or to suggest them for others to review.

Reviews will be peer-reviewed. Length is open, as is the form of the review. Indeed, given the freedom offered by publishing on the web only, the editor urges authors to consider formats that enhance the review by utilizing links, illustrations, and even separate tangents.

For more information, please contact the editor of the CSA Newsletter, Harrison (Nick) Eiteljorg, II at nicke@csanet.org.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ – NEW PUBLICATIONS

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ»

Υπό Καθηγήτῆ Ιωάννη Λυριτζῆ

Εκδόσεις ΤΥΠΩΘΗΤΩ- Γ.ΔΑΡΔΑΝΟΣ, 2005

Η χρησιμοποίηση των φυσικών επιστημών, με τη φυσική, τη χημεία, τα μαθηματικά, την αστρονομία, τη γεωλογία και τη βιολογία, στην επίλυση αρχαιολογικών προβλημάτων έχει πλέον καθιερωθεί παγκοσμίως. Προβλήματα που αφορούν τον προσδιορισμό της ηλικίας τους, την σύνθεσή τους σε μακροσκοπικό όσο και μικροσκοπικό επίπεδο, την προέλευση της πρώτης ύλης τους, τον εντοπισμό θαμμένων μνημείων στη θάλασσα και στη ξηρά, τη γενετική προέλευση μέχρι και τις διατροφικές συνήθειες των αρχαίων και προϊστορικών πληθυσμών, μπορούν να επιλυθούν με τον σύγχρονο επιστημονικό κλάδο καλούμενο αρχαιολογικές επιστήμες ή αρχαιομετρία. Πανεπιστημιακά προπτυχιακά τμήματα και μεταπτυχιακές σπουδές αρχαιολογικών επιστημών ή αρχαιομετρίας έχουν ιδρυθεί σε πολλά πανεπιστήμια. Η πληροφορία για τον τρόπο χρήσης, τις εφαρμογές, τα προβλήματα, τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς και τέλος τις δυνατότητες για το εφικτό, των φυσικών μεθόδων που εφαρμόζονται στην αρχαιολογία και την ιστορία τέχνης από την παλαιολιθική εποχή, αποτελεί απαραίτητο εργαλείο ενσωματωμένο πλέον στην παραδοσιακή αρχαιολογική μελέτη. Η αρχαιολογία εμπεριέχει τις έννοιες Τέχνη & Επιστήμη σαν μια δίδυμη οντότητα, διεπιστημονικού χαρακτήρα εν τέλει, αενάως εξελισσόμενη, με την αναπόσπαστα συμπορευόμενη τεχνολογία, προς την ακριβέστερη γνώση του πολιτισμικού επιπέδου παρελθόντων πολιτισμών, που συμβάλλει στην αποκάλυψη στοιχείων που αφορούν την τεχνολογία, τις επιστημονικές παρατηρήσεις, τη κοινωνική δομή, τις θρησκευτικές και μεταφυσικές αντιλήψεις αρχαίων κοινωνιών.

Το παρόν βιβλίο παρουσιάζει εκείνο το 'τρόπο σκέπτεσθαι' στους ερευνητές – ειδικούς και μη, φοιτητές- των αρχαίων πολιτισμών με την χρήση των φυσικών μεθόδων, την ανάλυση σχετικών εννοιών, την γραφική απεικόνιση των φαινομένων και εικόνων αναλυόμενων ευρημάτων και μια πλούσια βιβλιογραφία ανά κεφάλαιο. Περιγράφονται φυσικές μέθοδοι χαρακτηρισμού και προέλευσης αρχαιολογικών ευρημάτων, εντοπισμού αρχαιοτήτων σε βάθη, δορυφορικές τηλεπισκοπήσεις, χρονολογήσεις και χαρακτηριστικές εφαρμογές τους σε γνωστές περιπτώσεις αρχαιολογικών αιγιμάτων. Αποτελείται από εξ ενότητες που πλαισιώνονται από περίπου 50 κεφάλαια και παραρτήματα, καθώς και πληθώρα βιβλιογραφικών αναφορών ανά κεφάλαιο.

Γράφτηκε σαν αποτέλεσμα πέντε ετών διδασκαλίας και εργαστηριακών ασκήσεων τους φοιτητές αρχαιολογίας του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Παν/μιου Αιγαίου, Ρόδος.

“Δεν θεωρώ αναγκαίο να μιλήσω για τις αποδεδειγμένες επιστημονικές, διδακτικές και διοικητικές ικανότητες του Γιάννη Λυριτζή, ούτε και για την προφανή αξία του ανά χείρας οβυσ, που αποτελεί το καταστάλαγμα της εικοσιπενταετούς εμπειρίας του και διαρκούς ενασχόλησής του με την εξέλιξη, τις μεθόδους και τα επιτεύγματα της Αρχαιομετρίας,..... Έχει γίνει πλέον συνείδηση ότι η έρευνα του παρελθόντος, υπό την ευρεία έννοια του όρου, από το στάδιο της αποκάλυψης των υλικών καταλοίπων με ανασκαφή μέχρις εκείνο της τελικής δημοσίευσης, απαιτεί διεπιστημονική προσέγγιση και στενή συνεργασία με την ισότιμη συμμετοχή επιστημόνων από πολλούς κλάδους των ανθρωπιστικών και των φυσικών επιστημών. Η Αρχαιομετρία έχει ρόλο διακριτό και διακεκριμένο να παίζει στην έρευνά αυτή του παρελθόντος. Η ηρωϊκή εποχή, κατά την οποία ένας αρχαιολόγος, με τη συμβολή ενίοτε και ενός επιστάτη, και πλήθος εργατών, ανέσκαπτε (όπως νόμιζε), σχεδίαζε, φωτογράφιζε, καθάριζε, και κατέγραφε τα κινητά ευρήματα και τελικά, εφόσον είχε τις αντοχές, δημοσίευε μόνος τα αποτελέσματα των ερευνών του, έχει παρέλθει ανεπιστρεπτό. Η εξειδίκευση είναι αναγκαία ακόμα και μεταξύ των αρχαιολόγων, καθένας από τους οποίους, πέρα από τη γνώση της ανασκαφικής τεχνικής, οφείλει να αναλαμβάνει τη μελέτη ειδικής κατηγορίας υλικού και να συνεργάζεται οπωσδήποτε με αρχαιομέτρες”
(Καθ.Πέτρος Θέμελης, Παν/μιο Κρήτης).

“...Ο αναγνώστης έχει λοιπόν στα χέρια του το απαύγασμα μιας εικοσιπενταετούς υπόθεσης που μπορεί να του φανεί χρήσιμο με πολλούς τρόπους. Το βιβλίο αυτό μπορεί ταυτόχρονα να ενημερώσει τον μη ειδικό για το τι είναι Αρχαιομετρία αλλά και να χρησιμοποιηθεί ως αναφορά όταν ο ειδικός αναζητεί λεπτομέρειες. Η σε βάθος διείσδυση στις μεθόδους και τις τεχνικές, γίνεται με συνέπεια και ακρίβεια. Ταυτόχρονα παρουσιάζονται συνθετικά παραδείγματα αλλά και πάρα πολλά πραγματικά, πράγμα που καθιστά αφ’ ενός κατανοητές τις επιστημονικές λεπτομέρειες και αφ’ ετέρου αναδεικνύει τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα των μεθόδων. Το πόνημα έχει σαφώς το χαρακτήρα του εγχειριδίου αναφοράς....”,
(Καθ. Γρηγόρης Τσόκας, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης).

“Το βιβλίο ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ του Καθηγητή κ. Γιάννη Λυριτζή με τα σαράντα επτά κεφάλαια κατανοημένα σε έξι ενότητες είναι αναμφισβήτητα μια βασική μελέτη για τη συμβολή των φυσικών επιστημών στην αρχαιολογία, ιδιαίτερα περιεκτικό και αναλυτικό ως προς τα περιεχόμενά του, τα οποία εισάγουν σταδιακά τον αναγνώστη/μελετητή στο πνεύμα και την ορολογία των αρχαιομετρικών επιστημών.....Γίνεται έτσι μια σύζευξη των φαινομενικά διαφορετικών επιστημών και επιτυγχάνεται ένα παν-επιστημονικό αποτέλεσμα που ωφελεί και τους αρχαιολόγους και τους αρχαιομέτρες.....Πιστεύω όμως ότι το βιβλίο αυτό μπορεί να διαβαστεί με πολύ ενδιαφέρον και από παλιότερους αρχαιολόγους που δεν είχαν την ευκαιρία μιας τέτοιας συνεργασίας αλλά και από οποιονδήποτε έχει γενικότερα επιστημονικά ενδιαφέροντα, λόγω του αναλυτικού και κατανοητού τρόπου παρουσίασής του που ενισχύεται με πάρα πολλές παραστατικές εικόνες, σχήματα και φωτογραφίες.»
(Δρ.Νίνα Κυπαρίσση-Αποστολικά, Δευθύντρια Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού).

Σύντομο Βιογραφικό καθ.Ι.Λυριτζή

Ο συγγραφέας είναι καθηγητής αρχαιομετρίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (από το 1999) και πρόεδρος στο Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, ιδρυτής και διευθυντής του Εργαστηρίου Αρχαιομετρίας στη Ρόδο, και αντεπιστέλλον μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας Επιστημών,

Γραμμάτων και Τεχνών στη Νιζόν. Έχει συγγράψει επτά βιβλία, πληθώρα άρθρων σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά, και είναι ιδρυτής & διευθυντής έκδοσης του διεθνούς περιοδικού Mediterranean Archaeology & Archaeometry. Έχει εργασθεί στο Υπουργείο Πολιτισμού και στην Ακαδημία Αθηνών και ως επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Bordeaux III. Μεταδιδακτορική έρευνα περάτωσε στα Πανεπιστήμια Εδιμβούργου, ΜακΜαστερ Καναδά και Οξφόρδης. Στις πρωτότυπες ερευνητικές δραστηριότητες του περιλαμβάνεται η ανάπτυξη δυο μεθόδων χρονολόγησης αρχαιολογικών υλικών, με φωταύγεια σε μεγαλιθικά κτήρια και με πυρηνική ανάλυση στην ενυδάτωση οψιανών εργαλείων. Το έργο του αναφέρεται στα διεθνή citation indices, και τα τωρινά του ερευνητικά ενδιαφέροντα εστιάζονται στην πυρηνική χρονολόγηση διαφόρων αρχαιολογικών υλικών, την αρχαιοαστρονομία, την γεωφυσική, και στις φυσικές μεθόδους ανάλυσης αρχαιολογικών υλικών.

EΙΔΗΣΕΙΣ - NEWS RELEASE

HISTORY OF MODERN MAN UNRAVELS AS GERMAN SCHOLAR IS EXPOSED AS FRAUD

Flamboyant anthropologist falsified dating of key discoveries

Luke Harding in Berlin
Saturday February 19, 2005
[The Guardian](#)

It appeared to be one of archaeology's most sensational finds. The skull fragment discovered in a peat bog near Hamburg was more than 36,000 years old - and was the vital missing link between modern humans and Neanderthals.

This, at least, is what Professor Reiner Protsch von Zieten - a distinguished, cigar-smoking German anthropologist - told his scientific colleagues, to global acclaim, after being invited to date the extremely rare skull.

However, the professor's 30-year-old academic career has now ended in disgrace after the revelation that he systematically falsified the dates on this and numerous other "stone age" relics.

Yesterday his university in Frankfurt announced the professor had been forced to retire because of numerous "falsehoods and manipulations". According to experts, his deceptions may mean an entire tranche of the history of man's development will have to be rewritten.

"Anthropology is going to have to completely revise its picture of modern man between 40,000 and 10,000 years ago," said Thomas Terberger, the archaeologist who discovered the hoax. "Prof Protsch's work appeared to prove that anatomically modern humans and Neanderthals had co-existed, and perhaps even had children together. This now appears to be rubbish."

The scandal only came to light when Prof Protsch was caught trying to sell his department's entire chimpanzee skull collection to the United States.

An inquiry later established that he had also passed off fake fossils as real ones and had plagiarised other scientists' work.

His discovery appeared to show that Neanderthals had spread much further north than was previously known.

But his university inquiry was told that a crucial Hamburg skull fragment, which was believed to have come from the world's oldest German, a Neanderthal known as

Hahnhöfersand Man, was actually a mere 7,500 years old, according to Oxford University's radiocarbon dating unit. The unit established that other skulls had been wrongly dated too.

Another of the professor's sensational finds, "Binshof-Speyer" woman, lived in 1,300 BC and not 21,300 years ago, as he had claimed, while "Paderborn-Sande man" (dated at 27,400 BC) only died a couple of hundred years ago, in 1750.

"It's deeply embarrassing. Of course the university feels very bad about this," Professor Ulrich Brandt, who led the investigation into Prof Protsch's activities, said yesterday. "Prof Protsch refused to meet us. But we had 10 sittings with 12 witnesses.

"Their stories about him were increasingly bizarre. After a while it was hard to take it seriously. You had to laugh. It was just unbelievable. At the end of the day what he did was incredible."

During their investigation, the university discovered that Prof Protsch, 65, a flamboyant figure with a fondness for gold watches, Porsches and Cuban cigars, was unable to work his own carbon-dating machine.

Instead, after returning from Germany to America, where he did his doctorate, and taking up a professorship, he had simply made things up.

In one case he had claimed that a 50 million-year-old "half-ape" called Adapis had been found in Switzerland, an archaeological sensation. In reality, the ape had been dug up in France, where several other examples had already been found.

Prof Terberger said that he grew suspicious about the professor's work in 2001 after sending off the skull fragment to Oxford for tests.

Further tests revealed that all of the skulls dated by Prof Protsch were in reality far younger than he had claimed, prompting Prof Terberger and a British colleague, Martin Street, to write a scientific paper last year.

At the same time, German police began investigating the professor for fraud, following allegations that he had tried to sell the university's 278 chimpanzee skulls for \$70,000 to a US dealer.

Why, though, had he done it?

"If you find a skull that's more than 30,000 years old it's a sensation. If you find three of them people notice you. It's good for your career," Prof Terberger said. "At the end of the day it was about ambition."

Other details of the professor's life also appeared to crumble under scrutiny. Before he disappeared from the university's campus last year, Prof Protsch told his students he had examined Hitler's and Eva Braun's bones.

He also boasted of having flats in New York, Florida and California, where, he claimed, he hung out with Arnold Schwarzenegger and Steffi Graf. Even the professor's aristocratic title, "von Zieten", appears to be bogus.

Far from being the descendant of a dashing general in the hussars, the professor was the son of a Nazi MP, Wilhelm Protsch, Der Spiegel magazine revealed last October.

The university is investigating how thousands of documents lodged in the anthropology department relating to the Nazis' gruesome scientific experiments in the 1930s were mysteriously shredded, allegedly under the professor's instructions.

They also discovered that some of the 12,000 skeletons stored in the department's "bone cellar" were missing their heads, apparently sold to friends of the professor in the US and sympathetic dentists.

Yesterday the university admitted that it should have discovered the professor's fabrications far earlier. But it pointed out that, like all public servants in Germany, the high-profile anthropologist was virtually impossible to sack, and had also proved difficult to pin down.

"He was perfect at being evasive," Prof Brandt said yesterday. "He would switch from saying 'it isn't really clear' to giving diffuse statements.

"I'm not a psychologist so I can't say why he did it. But my guess is that when he came back from the States 30 years ago he realised he wasn't up to the job of being a professor. So he started inventing things. It rapidly became a habit."

Yesterday the professor, who lives in Mainz with his wife Angelina, didn't respond to emails from the Guardian asking him to comment on the affair. But in earlier remarks to Der Spiegel he insisted that he was the victim of an "intrigue".

"All the disputed fossils are my personal property," he told the magazine.

Missing links and planted stone age finds

Piltdown Man

The most infamous of all scientific frauds was unearthed in 1912 in a Sussex gravel pit. With its huge human-like braincase and ape-like jaw, the Piltdown Man "fossil" was named *Eoanthropus dawsoni* after Charles Dawson, the solicitor and amateur archaeologist who discovered it. For 40 years Piltdown Man was heralded as the missing link between humans and their primate ancestors. But in 1953 scientists concluded it was a forgery. Radiocarbon dating showed the human skull was just 600 years old, while the jawbone was that of an orang-utan. The entire package of fossil fragments found at Piltdown - which included a prehistoric cricket bat - had been planted.

The devil's archaeologist

Japanese archaeologist Shinichi Fujimura was so prolific at uncovering prehistoric artefacts he earned the nickname "God's hands". At site after site, Fujimura discovered

stoneware and relics that pushed back the limits of Japan's known history. The researcher and his stone age finds drew international attention and rewrote text books. In November 2000 the spell was broken when a newspaper printed pictures of Fujimura digging holes and burying objects that he later dug up and announced as major finds. "I was tempted by the devil. I don't know how I can apologise for what I did," he said.

Piltdown Turkey

The supposed fossil of Archaeoraptor, which was to become known as the "Piltdown turkey", came to light in 1999 when National Geographic magazine published an account of its discovery. It seemed to show another missing link - this time between birds and dinosaurs. Archaeoraptor appeared to be the remains of a large feathered bird with the tail of a dinosaur. The fossil was smuggled out of China and sold to a private collector in the US for £51,000. Experts were suspicious and closer examination showed the specimen to be a "composite" - two fossils stuck together with strong glue.

David Adam

Please visit the site:

<http://www.guardian.co.uk/international/story/0,,1418025,00.html>